

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2025
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	7 maja 2025 r. – poziom podstawowy 20 maja 2025 r. – poziom rozszerzony poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2025 r.

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Język hiszpański

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka hiszpańskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		12
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	6
	z techników	6
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	2
	ze szkół publicznych	12
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	6
	mężczyźni	6
	bez dysleksji rozwojowej	11
	z dysleksją rozwojową	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

TABELA 2.

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	obywatele Ukrainy ²	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3.

Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			7 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			10
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)			2

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	12	-	-	-	-	-	-	-
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	6	-	-	-	-	-	-	-
z techników	6	-	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	-	-	-	-	-	-	-	-
z Ukrainy	-	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	11	-	-	-	-	-	-	-
z dysleksją rozwojową	1	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka hiszpańskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		36
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	34
	z techników	2
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	7
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	21
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	8
	ze szkół publicznych	33
	ze szkół niepublicznych	3
	kobiety	29
	mężczyźni	7
	obywatele Ukrainy ²	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		1

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			20 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			26
Liczba zespołów egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)			

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3.

Rozkład wyników zdających

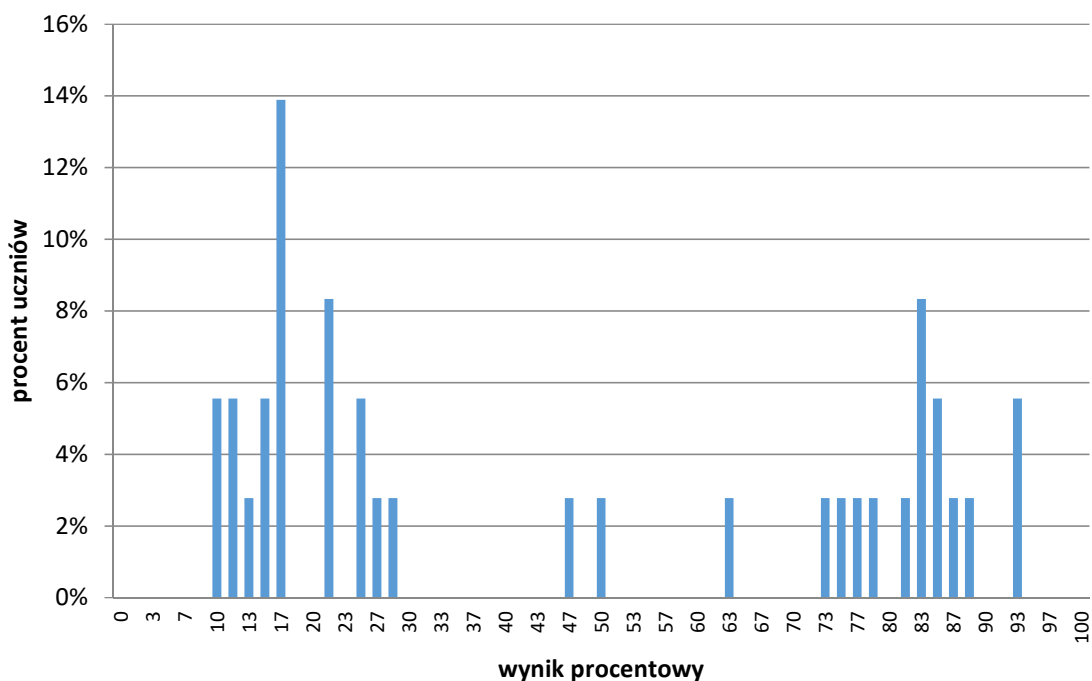

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	36	10	93	28	17	46	32
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	34	10	93	28	17	46	32
z techników	2	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	0	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Podstawa programowa		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	78%
1.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	50%
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	44%
1.4.			61%
1.5.			67%
1.6.			42%
2.1.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	53%
2.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	64%
2.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	50%
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	56%
2.5.			50%

Zadanie	Podstawa programowa		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	22%
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		42%
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		28%
3.4.			44%

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Podstawa programowa		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	64%
4.2.			61%
4.3.			56%
4.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	64%
4.5.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	47%
5.1.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	72%
5.2.			56%
5.3.			56%
5.4.			47%
5.5.			64%

Zadanie	Podstawa programowa		Poziom wykonania zadania (%)	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	53%	
6.2.			50%	
6.3.			61%	
6.4.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	58%	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	31%
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	28%
6.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	36%
6.8.				33%

Znajomość środków językowych

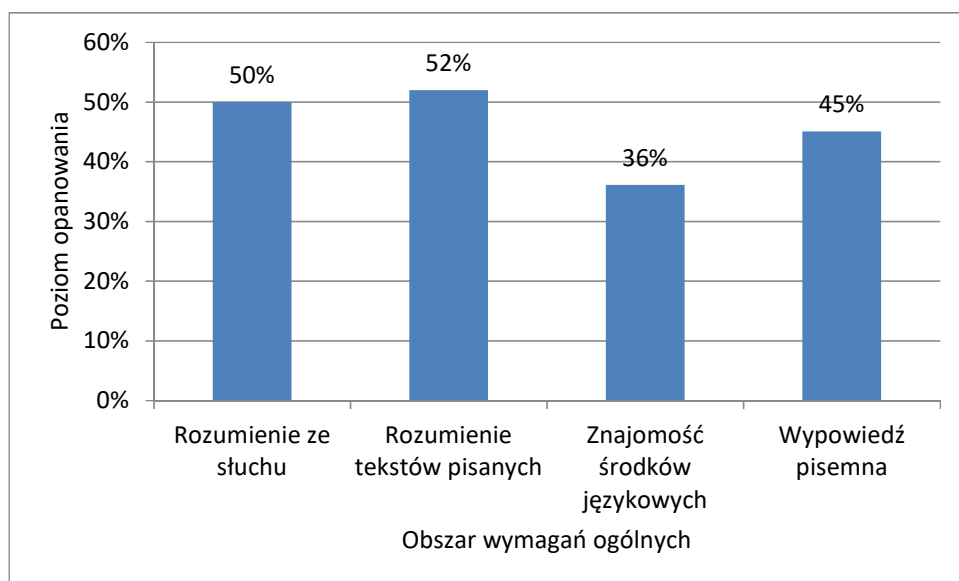
Zadanie	Podstawa programowa		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	8%
7.2.			81%
7.3.			44%
7.4.			36%
7.5.			44%
7.6.			47%
8.1.			25%
8.2.			25%
8.3.			42%
8.4.			33%
9.1.			39%
9.2.			19%
9.3.			33%
9.4.			28%

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Podstawa programowa		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> III. Tworzenie wypowiedzi. <i>Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].</i> IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zgodność z poleceniem	48%
		V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...]. V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].	spójność i logika wypowiedzi	46%
		V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezą lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.	zakres środków językowych	43%
		V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze. V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji. VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	poprawność środków językowych	42%

WYKRES 4.

Poziom wykonania zadań w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym wyniósł 73% punktów.

Tegoroczni maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniami z obszaru rozumienia tekstów pisanych (średni wynik – 78%). Więcej problemów sprawiło im tworzenie wypowiedzi pisemnej oraz rozwiązanie zadań z obszaru rozumienia ze słuchu (średni wynik – odpowiednio 73% i 72% punktów). Najniższy średni wynik uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych (66% punktów).

W obszarze rozumienia ze słuchu najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 2.1. sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi. Na podstawie krótkiego monologu, zdający mieli zdecydować, jakie znaczenie ma dla wypowiadającej się dziewczyny pewien prezent. 96% maturzystów słusznie uznało, że ma dla niej wartość sentymentalną.

Wyniki pokazują, że tegoroczni maturzyści bardzo dobrze poradzili sobie również z zadaniami wymagającymi globalnego rozumienia wypowiedzi: za zadania sprawdzające umiejętność określania głównej myśli wypowiedzi (zadania 1.2. i 2.4.) uzyskali średnio 86% punktów, za zadania, w których należało określić intencje nadawcy lub autora wypowiedzi (zadania 1.1., 1.4., 1.5. i 2.2.) – 80% punktów, a za zadania sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (zadania 1.3. i 2.6.) – 76% punktów. Spośród zadań sprawdzających tę ostatnią umiejętność więcej problemów sprawiło zdającym zadanie 1.3., które wymagało określenia, kto jest odbiorcą wypowiedzi. Było ono oparte na krótkim komunikacie radiowym, w którym spikerka zachęcała słuchaczy do opowiedzenia na antenie o ich ulubionym nauczycielu. Mimo że kontekst jednoznacznie wskazywał, że komunikat jest skierowany do osób, które chciałyby podzielić się swoimi wspomnieniami ze słuchaczami, to poprawną odpowiedź **F. *Esta persona se dirige a los que quieran compartir sus recuerdos.*** wybrało 69% zdających. Dla sporej grupy maturzystów bardziej atrakcyjna wydała się opcja B. (*Esta persona se queja de la vuelta al cole.*) oraz C. (*Esta persona desaconseja seguir su ejemplo.*). Część zdających być może skojarzyła pojawiającą się w nagraniu informację o Dniu Nauczyciela z „powrotem do szkoły” (*vuelta al cole*); inni prawdopodobnie powiązali fragment o wpływie ulubionego nauczyciela na wybór kariery zawodowej z „podążaniem za czymś przykładem” (*seguir su ejemplo*). I w jednym, i w drugim wypadku zdający nie zwrócili uwagi na pojawiające się w zadaniach czasowniki *quejarse* („skarżyć się”) i *desaconsejar* („odradzać”), które wykluczały każdą z tych odpowiedzi.

Znacznie łatwiejsze okazało się zadanie 2.6., które poprawnie rozwiązało 82% abiturientów. O tym, że miejscem dialogu jest muzeum, a nie sklep czy warsztat samochodowy, świadczyła informacja o dochodach ze sprzedaży biletów oraz wzmianka o wolontariuszach-przewodnikach, dzielących się swoją wiedzą i pasją z przybyłymi.

Jak co roku, w tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji. W odróżnieniu od lat ubiegłych, obok zadań zamkniętych pojawiły się też zadania otwarte sprawdzające tę umiejętność. Analiza wyników pokazuje, że zdający lepiej poradzili sobie z zadaniami, w których mieli wybrać odpowiedź

spośród podanych opcji (zadania 2.3. i 2.5. – odpowiednio 65% i 87% poprawnych rozwiązań), niż z zadaniami, w których mieli samodzielnie sformułować odpowiedź (zadania 3.1.–3.4. – od 42% do 58% poprawnych odpowiedzi).

Przyjrzyjmy się odpowiedziom w tych zadaniach otwartych, które sprawiły zdającym najwięcej problemów.

Zadania oparte były na wywiadzie z wokalistką zespołu muzycznego. Aby odpowiedź zdającego mogła zostać zaakceptowana przez egzaminatora, musiała być zgodna z treścią nagrania, jednoznaczna, jak najbardziej precyzyjna (tzn. oddająca jak najdokładniej treść tekstu), logiczna i spójna z fragmentami otaczającymi lukę oraz komunikatywna. „Komunikatywna” nie znaczy bezbłędna, ale błędy językowe i/lub zapisu nie mogły zakłócać przekazu.

3.1. En total, el grupo ha grabado cinco discos.

[...]

a. Cuando se siente estresada, la mujer suele ocuparse de sus plantas.

Fragment transkrypcji:

Periodista: Hoy vamos a hablar con Leonor, la vocalista de la banda de música “Taca-Taca”, que hace un mes publicó el álbum titulado “Un Día Extraordinario”, que consta de diez canciones dulces y elegantes. Es el quinto disco del grupo y, al mismo tiempo, el primero completamente en español.

[...]

Periodista: ¿Y qué haces cuando las cosas no van bien, cuando estás estresada?

Mujer: Ya sé que la gente combate el estrés escuchando música o haciendo deporte, pero yo lo he intentado y no me ayuda. En cambio, lo que sí me calma es ocuparme de las plantas. Para mí, es como la mejor sesión terapéutica.

W zadaniu 3.1. zdający mieli podać ogólną liczbę albumów wydanych od początku istnienia zespołu muzycznego. O tym, że było ich pięć, świadczył fragment *Es el quinto disco del grupo* [...]. Lukę poprawnie uzupełniło 42% maturzystów. Najczęstszym powodem utraty punktu w tym zadaniu było udzielanie odpowiedzi niezgodnych z tekstem na skutek pomylenia liczebnika porządkowego *quinto* („piąty”) z liczebnikiem *quince* (15) lub udzielanie odpowiedzi niespójnej z otoczeniem luki przez wpisywanie usłyszonej formy porządkowej liczebnika zamiast formy liczebnika głównego. Były też i takie osoby, które podały liczbę „10”. Nie zwróciły one zapewne uwagi, że była to liczba piosenek składających się na ostatnio wydany album.

Również mniej niż połowa zdających poradziła sobie z zadaniem 3.4. Wielu maturzystów zrozumiało, jaka jest ulubiona forma relaksu wokalistki, ale nie potrafili przeformułować usłyszanego fragmentu [...] *lo que sí me calma es ocuparme de las plantas* w taki sposób, aby udzielić jednoznacznej i komunikatywnej odpowiedzi. Oto kilka przykładów: *se ocupar a las plantas* (mocno zaburzona komunikacja), *ocupar las plantas* (błędy zmieniające znaczenie wyrażenia), *jugando los plantas*, *los plantes*, *pasar tiempo de la planta* (realizacje całkowicie niekomunikatywne).

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, podobnie jak w części rozumienia ze słuchu, zdający mieli rozwiązać zadania wymagające globalnego rozumienia tekstu, znajdowania w tekście określonych informacji oraz wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście. Ponadto w tej części arkusza znalazły się zadania sprawdzające dwie inne umiejętności: odróżniania informacji o faktach od opinii oraz rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu.

Analiza wyników uzyskanych w tym obszarze pokazuje, że tegorocznym maturzyści dobrze opanowali wszystkie wymienione umiejętności, choć poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany.

W grupie zadań wymagających ogólnego rozumienia tekstu sprawdzane były cztery umiejętności: określanie głównej myśli tekstu (zadanie 5.2.), określanie głównej myśli fragmentu tekstu (4.1.–4.4.), określanie intencji nadawcy lub autora tekstu (zadanie 6.5.) oraz określanie kontekstu wypowiedzi (zadanie 5.6.). Średni wynik za wszystkie zadania w tej grupie wyniósł 83% punktów.

Najłatwiejsze okazało się zadanie 6.5. oparte na wspomnieniach mężczyzny, który miał okazję uczyć języka hiszpańskiego obecnie panującego cesarza Japonii Naruhito. Większość zdających (93%) nie miała wątpliwości, że autor tekstu chciał podzielić się z czytelnikami swoim niezwykłym doświadczeniem.

Wysokie wyniki – od 87% do 92% poprawnych odpowiedzi – maturzyści uzyskali również w zadaniu 4. Polegało ono na dobraniu odpowiednich nagłówków do czterech akapitów tekstu dotyczącego historii sandałów zwanych espadrylami (hiszp. *alpargatas*). Średni wynik za całe zadanie wyniósł 89% punktów.

Więcej problemów sprawiły zadania 5.2. i 5.6. oparte na czterech krótkich tekstach (A–D). Teksty łączyła tematyka wynajmowania, kupna i sprzedaży mieszkania/domu. Zadanie 5.2. było zadaniem zamkniętym, a 5.6. – zadaniem otwartym.

Zadanie 5.2. wymagało określenia głównej myśli tekstu: zdający mieli zdecydować, w którym tekście zostało opisane mieszkanie współdzielone przez kilkoro lokatorów (*En este texto se describe un piso compartido*). Dwóch na trzech zdających poprawnie wskazało tekst literacki (tekst A) zawierający opis pomieszczeń w mieszkaniu wynajmowanym przez grupę młodych ludzi. Spośród osób, które wskazały błędną odpowiedź w tym zadaniu, najwięcej wybrało tekst B – ogłoszenie o sprzedaży dużego mieszkania w bloku. Część zdających mogła mylnie uznać, że mieszkanie złożone aż z trzech sypialni i dwóch łazienek, o którym była mowa w tekście B, to mieszkanie oferowane na wynajem dla różnych współlokatorów (sytuacja typowa w Hiszpanii).

Zadanie 5.6. sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Zdający mieli uzupełnić lukę w zdaniu *Tanto el texto B como el texto C están dirigidos a las personas interesadas en _____*. informacją o tym, do kogo konkretnie skierowane były dwa teksty: wspomniany już tekst B i tekst C. Ten ostatni był oparty na materiale ikonograficznym przedstawiającym budynek jednorodzinny z umieszczoną przed nim tabliczką z napisem *Se vende* („Na sprzedaż”). Blisko dwie trzecie zdających zrozumiało, że oba teksty skierowane były do osób zainteresowanych kupnem domu/mieszkania, i poprawnie uzupełniło lukę wyrażeniem *comprar una casa*. Częstym błędem było uzupełnianie luki słowami *nueva casa* / *nuevo piso* / *casas con mucho espacio*. Sformułowania te nie były wystarczająco precyzyjne, ponieważ nie zawierały czasownika *comprar*. Osoba niezająca

tekstów nie wiedziałyby, czy chodzi o kupno, sprzedaż czy wynajem nowego mieszkania/domu.

Wyniki uzyskane przez maturzystów za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji okazały się nieco niższe i bardziej zróżnicowane niż za zadania sprawdzające globalne rozumienie tekstu. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się w przedziale od 34% do 88% poprawnych odpowiedzi, a średni wynik uzyskany za wszystkie zadania wymagające wyselekcjonowania szczegółowych informacji wyniósł 71%. Umiejętność ta sprawdzana była w zadaniach zamkniętych (5.3., 6.1., 6.3. i 6.4.) oraz w zadaniach otwartych (5.4. i 5.5.).

Przyjrzyjmy się zadaniu 6.3., które sprawiło najwięcej kłopotów w grupie zadań zamkniętych.

Fragment tekstu:

Tan solo una vez hubo un problema de entendimiento. Traje de un viaje a España un par de camisetas. Las llevé a clase y le pregunté al príncipe: “¿Con cuál quiere quedarse?”. Naruhito entendió que le regalaba las dos y me dejó a mí sin ninguna. “Otro día tengo que enseñarle qué significa la palabra *cuál*”, pensé.

6.3. El profesor se dio cuenta de que Naruhito le había entendido mal cuando el príncipe

- A. le regaló su camiseta.
- ☒ B. se llevó las dos camisetas.
- C. se negó a aceptar el regalo.
- D. eligió solo una de las prendas de ropa.

Poprawną odpowiedź **B.** wskazało 69% zdających. Z tekstu jasno wynikało, że na skutek niezrozumienia hiszpańskiego słowa *cuál* („który”, „która”) książę Naruhito zamiast wybrać sobie tylko jedną koszulkę z dwóch przywiezionych przez nauczyciela z Hiszpanii, wziął obie. Spośród maturzystów, którzy wskazali błędne odpowiedzi, blisko połowa wybrała odpowiedź A. Wydaje się, że większość z tych osób zrozumiała opisaną w tekście sytuację (podarowanie koszulki księciu przez nauczyciela), ale nie przeczytała uważnie trzonu zadania i nie zauważyła, że pytano w nim o to, co zrobił Naruhito, a nie jego nauczyciel. Niewiele mniej atrakcyjny okazał się dystraktor C. Osoby, które wybrały tę odpowiedź, najprawdopodobniej nie zrozumiały czasownika *negarse* („odmawiać zrobienia czegoś”), natomiast zasugerowały się określeniem *aceptar el regalo* i odniosły je do faktu przyjęcia prezentu przez księcia.

Z dwóch zadań otwartych sprawdzających umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji łatwiejsze okazało się zadanie 5.5., w którym lukę poprawnie uzupełniło 73% zdających (*Los habitantes del piso del anuncio podrán disfrutar de un gimnasio sin pagar.*), niż zadanie 5.4., które poprawnie rozwiązało 34% maturzystów. Przyjrzyjmy się temu zadaniu, które okazało się jednym z dwóch najtrudniejszych w tej części arkusza.

Tekst A

UNA NUEVA VIVIENDA

Cuando llegó, Francesca le abrió la puerta del piso y la recibió sonriente:

—¡Hola, Silvia! ¡Te estábamos esperando! ¡Bienvenida!

El piso de la calle Galileo tenía un salón de más de cuarenta metros, punto de encuentro de los inquilinos. A simple vista se notaba que era uno de los mejores escenarios para la organización de fiestas y reuniones. Todavía quedaban restos de batallas anteriores: un plato de plástico con un trozo de empanada sobre un diccionario; unas zapatillas deportivas abandonadas bajo la mesa de centro y unos calcetines encima...

—Son de Philippe —dijo Francesca a modo de disculpa—, le repetimos que recoja sus cosas, pero siempre se le olvida. Ya lo conocerás, es muy simpático.

Continuaron la visita. Primero pasaron por la cocina, cuyo desorden era mucho más grave que el del salón. Siguieron por el pasillo y se acercaron a una habitación que estaba al final. Francesca abrió la puerta y le dejó entrar primera.

—¿Esta es nuestra habitación? —preguntó Silvia.

—Sí, espero que te guste.

Silvia se sorprendió al ver un dormitorio acogedor, limpio y ordenado.

5.4. En el piso de la calle Galileo, tanto en la cocina como en el salón había desorden.

Aby poprawnie uzupełnić lukę w zdaniu, należało najpierw wyszukać w tekście informacje dotyczące kuchni i salonu, a następnie ustalić, co je łączyło, jaka cecha była dla nich wspólna. Pozostawione w salonie czyjeś skarpetki, buty sportowe, brudny talerz z resztkami jedzenia na książce świadczyły o panującym w pokoju bałaganie. O nieporządku w kuchni mówiło wprost zdanie [...] *pasaron por la cocina, cuyo desorden era mucho más grave que el del salón*. Dość liczne błędne odpowiedzi nawiązujące do wielkości pomieszczeń (np. *es grande, son grandes, de más de cuarenta metros*) każą przypuszczać, że część zdających nie przeprowadziła takiej analizy, lecz zasugerowała się wyłącznie fragmentem odnoszącym się do rozmiarów salonu. Jest to tym bardziej niezrozumiałe, że w tekście nie było nawet wzmianki o wielkości kuchni. Wiele odpowiedzi zawierało poważne błędy językowe, np. *es no orden, eran el desorden, había desordenado*. Niektórzy maturzyści nie zwrócili z kolei uwagi na strukturę uzupełnianego zdania i zamiast odpowiedzi *había desorden* lub *todo estaba desordenado / las cosas estaban desordenadas* tworzyli odpowiedzi, które nie pasowały do fragmentu poprzedzającego lukę, np. *estaban/están desordenados* (brak podmiotu).

Równie trudne jak zadanie 5.4. okazało się zadanie 5.7. (*Francesca trata a Silvia con amabilidad*.) oparte na tym samym fragmencie literackim, ale sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście.

Aby odpowiedź została zaakceptowana przez egzaminatora, musiało z niej wynikać, że Francesca jest dla Sylwii miła, uprzejma. Świadczyły o tym np. słowa powitania, uśmiech na twarzy, oprowadzenie Sylwii po mieszkaniu, próba usprawiedliwienia panującego w salonie bałaganu, a wreszcie wyrażenie nadziei, że sypialnia się jej spodoba. Oprócz oczekiwanego słowa *amabilidad*, akceptowane były też inne rzeczowniki wskazujące na ciepłe, serdeczne przyjęcie, takie jak *familiaridad*, *simpatía*, *cariño*. Mimo to punkt w tym zadaniu zdobył co trzeci zdający. Wydaje się, że trudność sprawiło zrozumienie czasownika *tratar* z przyimkiem *con* (dosł. „traktować kogoś z ...”). Świadczą o tym odpowiedzi takie jak *su habitación*, *dormitorio limpio y ordenado*, *Philippe*.

Znacznie lepiej zdający poradzi sobie z zadaniem zamkniętym 5.1. sprawdzającym tę samą umiejętność. Poprawną odpowiedź wskazało 86% abiturientów. Doszli oni do słusznego wniosku, że osobą, która ma już dosyć dzielenia mieszkania z inną osobą, jest matka sugerująca swojemu dorosłemu synowi kupienie sobie mieszkania. Był to tekst **D** – krótki, ilustrowany dialog między starszą kobietą i młodym mężczyzną.

W tej części arkusza sprawdzane były jeszcze dwie umiejętności: odróżnianie informacji o faktach od opinii (zadanie 6.2.) oraz rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu (zadania 7.1.–7.4.). Wyniki pokazują, że zdający bardzo dobrze opanowali obie umiejętności. W zadaniu 6.2. 88% zdających prawidłowo wskazało zdanie **D**, wyrażające opinię nauczyciela odnośnie postępów w nauce swojego podopiecznego. Z kolei luki 7.1.–7.4., do których należało dobrać brakujące zdania, tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst, poprawnie uzupełniło od 85% do 90% zdających, a średni wynik za całe zadanie 7. wyniósł 88% punktów.

Znajomość środków językowych sprawdzana była w zadaniach 8.–11. Łatwiejsze dla zdających okazały się zadania zamknięte 8. i 9. niż zadania otwarte 10. i 11. (średni wynik odpowiednio 77% i 55% punktów).

W zadaniach zamkniętych sprawdzana była przede wszystkim znajomość leksyki: w zadaniu 8. należało uzupełnić każdy z trzech krótkich dialogów brakującym fragmentem wypowiedzi, natomiast zadanie 9. polegało na uzupełnieniu luk w parach zdań jednym wyrazem (tzw. set leksykalny). Średni wynik uzyskany w zadaniu 8. okazał się nieco niższy niż w zadaniu 9. (odpowiednio 73% i 79%). Problem sprawiło zdającym zadanie 8.3., w którym sprawdzana była znajomość zwrotu używanego w pytaniach o samopoczucie. Niespełna połowa maturzystów wskazała poprawną odpowiedź **C**. *cómo se encuentra*. Blisko 44% zdających wybrało wyrażenie *cómo es*, typowe dla pytań o cechy charakteru lub cechy fizyczne osoby/przedmiotu.

W zadaniach 9.1.–9.4. poprawne odpowiedzi wskazało od 70% do 85% zdających. Najłatwiejsze okazało się zadanie 9.3., w którym sprawdzane były dwa różne znaczenia rzeczownika *ratón* („mysz”), natomiast najtrudniejsze – zadanie 9.4., w którym należało wybrać właściwy przyimek.

Największym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 11., wymagające wykorzystania w odpowiedniej formie podanych wyrazów i ewentualnie dodania innych, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne (tzw. gramatyzacja). Zaledwie co trzeci maturzysta poprawnie uzupełnił zdanie *No es posible que las dos motos (tener / mismo) tengan el mismo precio*. Najczęściej popełnianym błędem było użycie czasownika *tener* w trybie *Indicativo* (*tienen el mismo*). Należy podkreślić, że sprawdzana w tym zadaniu struktura gramatyczna *no es posible que* + *Subjuntivo* jest jedną z podstawowych, jaką

uczniowie uczący się języka hiszpańskiego powinni przyswoić na lekcjach przy okazji poznawania trybu łączącego. Problemy sprawiło też zastosowanie częstej w języku hiszpańskim peryfrazy *seguir + gerundio* (48% poprawnych rozwiązań). Tak samo trudne okazało się utworzenie z podanych wyrazów *lado/restaurante* wyrażenia przyimkowego *al lado del restaurante*. W tym wypadku najczęstszym błędem było opuszczanie rodzajnika (*al lado de restaurante, a lado del restaurante*). Średni wynik za całe zadanie 11. wyniósł 42% i był najniższym średnim wynikiem w arkuszu.

Mniej kłopotów sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 10., opartego na krótkim tekście informacyjnym, który należało uzupełnić brakującymi wyrazami. Poszczególne luki poprawnie uzupełniło od 55% do 82% zdających. Najłatwiejsze okazało się uzupełnienie luki 10.2. brakującym przysłówkiem *cuando* (*El escocés se convirtió en empresario _____ tenía 14 años.*). Natomiast najtrudniejsze – wstawienie brakującego zaimka *Lo* lub *La* w funkcji dopełnienia bliższego w lukę 10.3. (*Doherty creó él mismo la etiqueta del producto. _____ hizo en el ordenador de su casa.*). Typowe błędy popełniane przez zdających w tym zdaniu to użycie innych zaimków, np. *cual, se, le* lub *que*.

Ostatnie zadanie w arkuszu polegało na stworzeniu własnej wypowiedzi pisemnej. Polecenie do tego zadania brzmiało następująco:

**Wraz z grupą kolegów zorganizowaliście wystawę dotyczącą Waszej szkoły.
W e-mailu do kolegi z Hiszpanii:**

- **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
- **opisz materiały, które zaprezentowaliście na tej wystawie**
- **napisz, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez Was rozwiązany**
- **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę.**

Tworząc wypowiedź pisemną na poziomie podstawowym, zdający powinni komunikatywnie przekazać wskazane w poleceniu informacje przy użyciu zróżnicowanych struktur leksykalno-gramatycznych, poprawnie stosować środki językowe oraz zaplanować swoją wypowiedź tak, aby była spójna i logiczna. W tym roku najwyższy średni wynik maturzyści uzyskali w ostatnim z wymienionych kryteriów – 88% punktów. Na ogół załócenia były sporadyczne i dotyczyły krótkich fragmentów tekstu, czasem jednego wyrazu lub wyrażenia.

Znacznie niższe wyniki zdający uzyskali w kryterium zakresu środków językowych oraz poprawności środków językowych – średni wynik odpowiednio 71% i 70% punktów. Zdający najczęściej mieli problemy z budowaniem dłuższych zdań podrzędnie złożonych, rzadko używali peryfraz, w wypowiedziach przeważały środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.

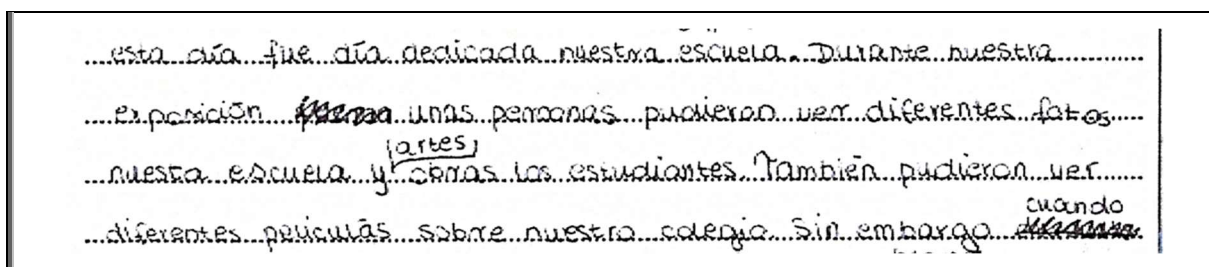
Najniższy średni wynik zdający uzyskali w kryterium treści – 69% punktów. Przyjrzyjmy się, jak realizowano poszczególne podpunkty polecenia.

Najmniej problemów sprawiła zdającym realizacja ostatniego podpunktu polecenia. Analiza jakości języka pozwala wysnuć wniosek, że zdający realizowali ten podpunkt z większą swobodą niż pozostałe, odnosząc się i do emocji zwiedzających, i do ich zachowania lub opinii. Najczęściej opisywaną reakcją przybyłych na wystawę gości było wzruszenie na widok fotografii sprzed lat, radość, zadowolenie oraz słowa uznania dla organizatorów wystawy.

Z kolei autor e-maila wyrażał zarówno zachwyt dla samej wystawy, jak też dumę z sukcesu swojego zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie wystawy. Większość realizacji tego podpunktu polecenia była kwalifikowana przez egzaminatorów jako „rozwinął”.

Nieco więcej kłopotów przysporzyło zdającym zrealizowanie pozostałych trzech podpunktów polecenia. Największym wyzwaniem okazało się opisanie materiałów zaprezentowanych na wystawie. Aby odpowiedź została zaakceptowana, zdający musiał podać przynajmniej jedną cechę eksponatów, które znalazły się na wystawie. Opis mógł zawierać odniesienia, na przykład, do ich wyglądu, zastosowania, przeznaczenia, pochodzenia lub przekazywanych treści (np. w przypadku prezentacji multimedialnych lub projektów filmowych). Akceptowane były też odpowiedzi, w których zdający opisywali przedstawione materiały za pomocą przymiotników oceniających, takich jak *bonito*, *original*, *interesante* itp. Niestety, dość często zdający koncentrowali się na wymienieniu nazw eksponatów, natomiast nie opisywali ich w ogóle lub robili to w minimalnym stopniu. Przyjrzyjmy się poniższej wypowiedzi.

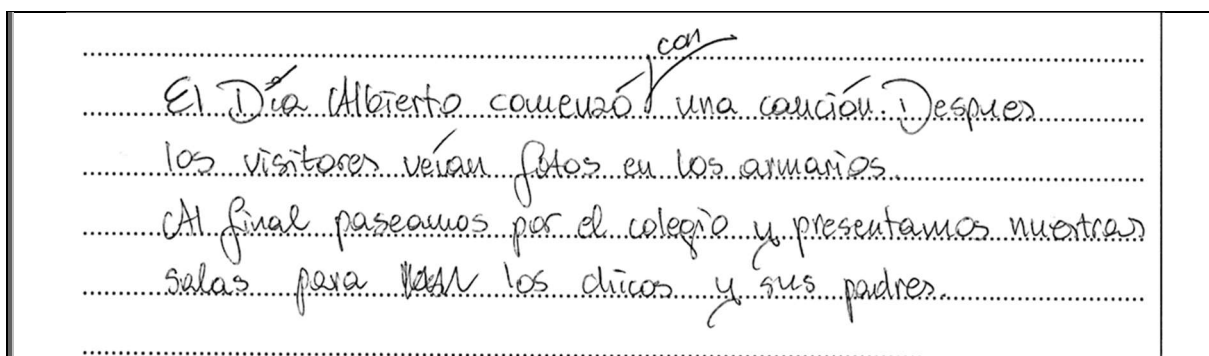
Przykład 1.

Wiemy, że na wystawie zostały zaprezentowane zdjęcia i filmy dotyczące szkoły, ale autor e-maila nie precyzuje, kogo lub co przedstawiały, kiedy lub jaką techniką zostały wykonane. Jedyne fragmenty, które być może wniosłyby jakąś dodatkową informację, tj. *artes obras los estudiantes*, jest tak zaburzony przez błędy językowe, że przekaz staje się niezrozumiały. W związku z tym taka realizacja tego podpunktu polecenia została zakwalifikowana jako „nie odniósł się”.

Zdarzały się też prace, w których zdający relacjonowali przebieg Dnia Otwartego w szkole, a więc oprowadzanie przybyłych uczniów i ich rodziców po salach lekcyjnych, występy szkolnych grup teatralnych lub muzycznych, spacer wokół szkoły, przedstawienie osiągnięć uczniów, ale jeśli nawet wspomnieli, co goście mogli zobaczyć, to zapominali opisać zaprezentowane materiały. Oto jedna z takich wypowiedzi.

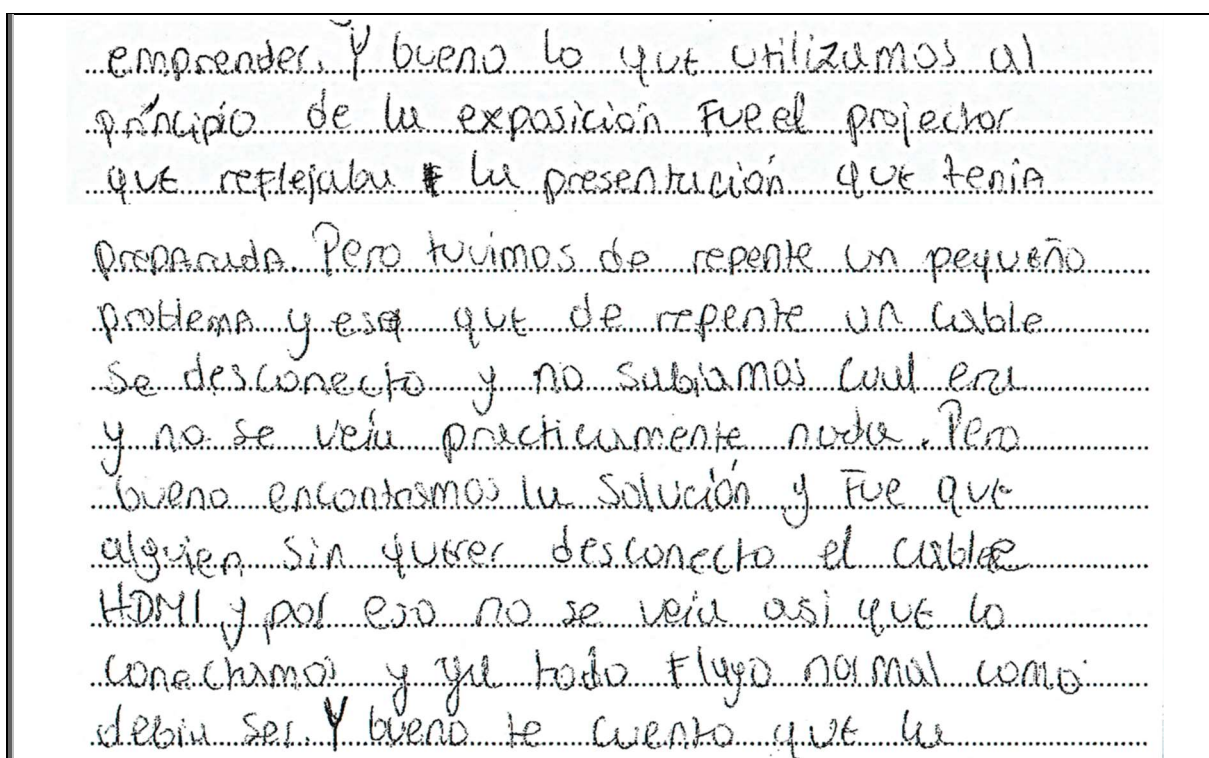
Przykład 2.

Taka wypowiedź również została zakwalifikowana jako „nie odniósł się”.

Realizując trzeci podpunkt polecenia, większość zdających zwróciła uwagę, że składa się on z dwóch członów i potrafiła odnieść się do obydwu, a nawet jeden z nich przedstawić w sposób bardziej szczegółowy, ale wiele osób nie zauważyło, że chodziło o opisanie problemu, który pojawił się podczas przygotowywania wystawy, a nie w czasie trwania wystawy lub po jej zakończeniu. Jeśli z pracy wynikało jednoznacznie, że problem pojawił się po otwarciu wystawy, to taka realizacja tego podpunktu polecenia była kwalifikowana maksymalnie jako „odniósł się”, niezależnie od tego, jak szczegółowo zdający opisał zaistniały problem i jego rozwiązanie. Dobrym tego przykładem jest poniższa wypowiedź.

Przykład 3.

Dość łatwa dla zdających okazała się realizacja pierwszego podpunktu polecenia, czyli wyjaśnienie, z jakiej okazji została zorganizowana wystawa. Najczęściej była to rocznica założenia szkoły, organizacja Dnia Otwartego lub szczególny dzień w roku, np. pierwszy dzień wiosny. Warto podkreślić, że większość zdających nie zapominała o użyciu środków językowych typowych dla zdań okolicznikowych przyczyny (*porque*), celu (*para*) lub zdań wynikowych (*por eso*), co sprawiało, że ocena tego podpunktu polecenia była dość łatwa dla egzaminatora. Niestety, nie zawsze zdającym udawało się rozwinąć swoją wypowiedź. Często ograniczali się do podania tylko krótkiej, lakonicznej informacji złożonej najwyżej z dwóch minimalnych odniesień lub jednego uzupełnionego o równie krótką dodatkową informację, np. *La hicimos porque nuestra escuela celebraba su 100 aniversario.* lub *Queríamos presentar la historia de nuestra escuela desde 1945.* W przypadku tego podpunktu polecenia być może zawinił brak skupienia.

Poziom rozszerzony

Średni wynik uzyskany przez absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 46% punktów.

Tegoroczni maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniami z obszaru rozumienia tekstów pisanych (średni wynik – 53%). Więcej problemów sprawiło im tworzenie wypowiedzi pisemnej oraz rozumienie ze słuchu (średni wynik – odpowiednio 47% i 49% punktów). Najniższy średni wynik uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych (33% punktów).

W obszarze rozumienia ze słuchu sprawdzane były cztery umiejętności: wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi (zadania 1.1. i 2.2.), określanie głównej myśli wypowiedzi (zadanie 2.3.), określanie kontekstu wypowiedzi (1.2.) oraz znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji (zadania 1.3.–1.6., 2.1., 2.4., 2.5. oraz 3.1.–3.4.).

Najłatwiejsze dla zdających w tej części arkusza okazało się zadanie 1.1. Na podstawie krótkiej wypowiedzi dotyczącej fotografii maturzyści mieli wysnuć wniosek, jakie emocje towarzyszą wypowiadającej się kobiecie: rozczarowanie, nostalgia czy irytacja. Poprawną odpowiedź **B.** [...] *la mujer está nostálgica*. wskazało 75% zdających.

Trudniejsze dla zdających okazało się zadanie 2.2. sprawdzające tę samą umiejętność, ale oparte na jednej z pięciu krótkich wypowiedzi dotyczących mody. Krytyczne uwagi mężczyzny na temat kreacji prezentowanych podczas pokazów mody, często tworzonych wyłącznie z myślą o ekstrawaganckim „show”, a nie o „zwykłych” ludziach ceniących przede wszystkim praktyczność i wygodę, skłaniały do wniosku sformułowanego w zdaniu **C.**, że projektanci ubrań zapominają o ich podstawowym przeznaczeniu (*Esta persona sugiere que al crear la ropa se descuida su finalidad básica.*). Dodatkową wskazówką dla zdających były słowa kończące wypowiedź: *Y las prendas no nacen para ser fotografiadas, ni para acabar en un museo. ¿No te parece?* Najczęściej wybierane błędne odpowiedzi to zdania **B.** *Esta persona se burla de las tendencias ecologistas en la moda actual.* i **F.** *Esta persona señala que la popularidad posibilita debutar como empresario en el mundo de la moda.* O atrakcyjności tych dystraktorów zadecydowały najprawdopodobniej pojawiające się w nich wyrażenia nawiązujące do świata mody (*tendencias [...] en la moda actual*; [...] *debutar como empresario en el mundo de la moda*). Niewykluczone, że część zdających zasugerowała się też słowem *popularidad* w zdaniu **F.**, które mogła skojarzyć np. z chęcią „zaistnienia” na pokazach mody. Sens całego zdania był jednak zupełnie inny i nie pasował do treści wypowiedzi. Z kolei odpowiedź **B.** definitywnie wykluczał przymiotnik *ecologistas* (w nagraniu nie było żadnego nawiązania do ekologii).

W więcej problemów przysporzyło zdającym rozwiązanie dwóch zadań wymagających globalnego rozumienia tekstu. Wyniki pokazują, że średnio co drugi maturzysta opanował umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (zadanie 1.2.) oraz określania głównej myśli wypowiedzi (zadanie 2.3.). Nieznacznie trudniejsze okazało się zadanie wymagające określenia kontekstu. Było ono oparte na krótkiej wypowiedzi zawierającej szereg wskazówek dotyczących zasad zachowania w sytuacji niemożności opuszczenia małej, ciasnej przestrzeni z powodu awarii. Maturzyści mieli zdecydować, czy usłyszane rady skierowane są do osób uwięzionych w windzie (odpowiedź **A.**), w saunie (**B.**) czy w samochodzie (**C.**). Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 49% zdających. Trudność w tym

zadaniu polegała na tym, że część zaleceń, takich jak konieczność zachowania spokoju, nieuleganie panice czy opanowanie strachu przed brakiem dostępu do tlenu, mogła odnosić się do wszystkich trzech miejsc. O tym, że wypowiedź była przeznaczona dla osób zamkniętych w zepsutej windzie, rozstrzygał fragment mówiący o doświadczaniu strachu przed spadaniem z dużej wysokości: *A la sensación de encierro se suma el clásico temor a caer al vacío [...]*.

Umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji sprawdzana była w zadaniach zamkniętych oraz otwartych. Zdający lepiej poradzi sobie z zadaniami, w których mieli wybrać poprawną odpowiedź spośród podanych opcji (zadania 1.3.–1.6., 2.1., 2.4. i 2.5.), niż z zadaniami, w których mieli samodzielnie sformułować odpowiedź (zadania 3.1.–3.4.). Średni wynik wyniósł odpowiednio: 54% i 33% punktów.

Wśród zadań zamkniętych najłatwiejsze okazało się zadanie 1.5. oparte na fragmencie wywiadu z autorką książki poświęconej tematyce internetu. Rozwiązanie tego zadania wymagało wyselekcjonowania informacji o katastrofalnych skutkach wyłączenia internetu przez rząd indyjski. Poprawną odpowiedź **D.** [...] *el apagón de Internet tuvo resultados desastrosos en varios sectores*. wybrało 72% maturzystów.

Znacznie większym wyzwaniem dla zdających okazało się rozwiązanie zadania 2.5.

Esta persona

A. resalta el incremento de la fabricación de ropa.

B. se burla de las tendencias ecologistas en la moda actual.

[...]

E. menciona los recursos económicos que se gastan en promocionar la moda.

2.5.

A

Fragment transkrypcji:

Texto 5

¿Sabías que para confeccionar unos vaqueros se necesitan 7 500 litros de agua, cantidad que equivale al líquido que bebe de media una persona en siete años? Según la ONU, la industria de la moda es la segunda más contaminante del planeta: produce más emisiones de carbono que todos los vuelos y transportes marítimos internacionales juntos. En los últimos años ha multiplicado su producción para ofrecer cada dos meses nuevas piezas. Sin embargo, en algunos países con una alta conciencia medioambiental, ha surgido ya un fenómeno que se ha bautizado como “la vergüenza de comprar”. Dicho fenómeno penaliza el consumo obsesivo de prendas y el presumir de ello en las redes sociales.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 42% zdających. Myśl wyrażona w zdaniu A. odpowiadała dokładnie sensowi zdania w tekście o zwielokrotnieniu produkcji ubrań. Mimo to dla ponad jednej trzeciej zdających bardziej atrakcyjna okazała się odpowiedź B. Wydaje się, że o jej

wyborze zdecydowało użyte w dobieranym zdaniu wyrażenie *tendencias ecologistas*, które wielu maturzystów skojarzyło z występującym w nagraniu słownictwem związanym z tematyką ochrony środowiska. Osoby te nie zwróciły uwagi na występujący w zdaniu B. czasownik *burlarse*, który wykluczał tę odpowiedź. Autor wypowiedzi nie kpił z podejmowanych inicjatyw społecznych mających na celu ograniczenie nabywania ubrań, a wręcz przeciwnie, wyrażał dla nich swoją aprobatę. Drugą dość licznie wybraną błędną odpowiedzią było zdanie E. Część zdających być może skojarzyła pojawiające się w nagraniu dane dotyczące zużycia wody w procesie produkcji ubrań ze zmniejszającymi się zasobami naturalnymi, a w konsekwencji – ze słowem *recursos*. Tymczasem w zadaniu 2.5. chodziło o zasoby naturalne (*recursos naturales*), a nie o środki finansowe (*recursos económicos*) przeznaczone na reklamę (a o takich mowa w odpowiedzi E. pasującej do tekstu 2.1.).

Wyniki uzyskane w pozostałych zadaniach zamkniętych sprawdzających umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji były zbliżone do siebie i wahały się w przedziale od 48% do 55% poprawnych rozwiązań.

Przyjrzyjmy się teraz zadaniom otwartym, których rozwiązanie wymagało wyszukania szczegółowych informacji w wypowiedzi dotyczącym japońskiej sztuki tworzenia na otwartej przestrzeni gigantycznych figur ze słomy ryżowej. Najwięcej problemów sprawiły zdającym zadania 3.1. i 3.3.

3.1. En el pasado, en Japón, la paja de arroz se utilizaba no solo para acondicionar el suelo y alimentar al ganado, sino también para *fabricar los colchones llamados tatamis*.

[...]

3.3. Lo que diferenció las esculturas de la décima edición del festival de las anteriores fue *su tamaño*.

Fragment transkrypcji:

Antiguamente, la paja de arroz que quedaba tras la cosecha se utilizaba para alimentar al ganado y acondicionar el suelo. Además, servía de materia prima en la fabricación artesanal de los famosos colchones llamados tatamis, sobre los que se practican algunos deportes como el judo o el kárate.

[...]

Las gigantescas obras de paja pueden llegar a medir más de nueve metros de altura. Siguen recreando principalmente animales comunes, aunque en los últimos años se han aceptado también representaciones de objetos de diferente tipo, también ficticios o fuera de lo convencional. Los límites solo dependen de la imaginación del creador. Para celebrar el décimo aniversario del festival, los estudiantes tuvieron el desafío de construir criaturas dos veces más grandes de lo habitual.

Lukę 3.1. poprawnie uzupełniło 18% abiturientów. Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musiało z niej jasno wynikać, że słoma ryżowa była wykorzystywana do produkcji materaców. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania było hiszpańskie słowo

colchón. Zdający mógł też użyć pojawiającej się w nagraniu nazwy japońskiej maty *tatami*. Nie musiał natomiast doprecyzowywać, do czego służyły produkowane materace.

Tymczasem wielu maturzystów postąpiło dokładnie odwrotnie: uwzględnili w swoich odpowiedziach rodzaje dyscyplin sportowych, w których wykorzystywano słomę ryżową, ale nie poinformowali, co dokładnie z niej produkowano (np. *fabricar elementos necesarios para judo*; *producir productos usados en judo y karate* lub po prostu *practicar deporte*). Takie odpowiedzi były kwalifikowane jako niewystarczająco precyzyjne i nie były akceptowane.

Nieco lepiej zdający poradzi sobie z zadaniem 3.3., które wymagało zrozumienia, czym różniły się figury zaprezentowane podczas dziesiątej edycji festiwalu od figur tworzonych wcześniej. Z nagrania wynikało, że były one dwukrotnie większe, a więc różniły się wielkością. Lukę poprawnie uzupełniło 28% maturzystów. W przypadku tego zadania najczęstszą przyczyną utraty punktu było tworzenie odpowiedzi nielogicznych i/lub niespójnych z fragmentem zdania poprzedzającym lukę. Może to świadczyć zarówno o niezrozumieniu przez część zdających fragmentu nagrania, na którym oparte było zadanie, jak i o braku umiejętności wyrażenia własnymi słowami wysłuchanych informacji, tak aby zachować dbałość o właściwe połączenie wpisywanego fragmentu z otoczeniem luki. Oto kilka przykładów takich odpowiedzi: *dos veces más grande, altos, principal atracción de Japón*.

Lepiej zdający poradzi sobie z uzupełnieniem luk w zadaniach 3.2. i 3.4. – odpowiednio 45% i 40% poprawnych odpowiedzi.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych część zadań sprawdzała te same umiejętności co w części ze słuchu: znajdowanie w tekście określonych informacji, wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście oraz określanie głównej myśli tekstu. Ponadto w tej części arkusza znalazły się zadania sprawdzające dwie inne umiejętności: rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu oraz rozpoznawanie informacji wyrażonych pośrednio oraz znaczeń przenośnych.

Najwięcej zadań w tej części arkusza sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Umiejętność ta sprawdzana była w zadaniach zamkniętych (4.1.–4.3., 4.5. i 6.1.–6.3.) oraz otwartych (6.5., 6.7. i 6.8.). Podobnie jak w obszarze rozumienia ze słuchu, wyższe wyniki zdający uzyskali za zadania, w których mieli wybrać właściwą odpowiedź, niż za zadania, w których mieli samodzielnie sformułować odpowiedź (średni wynik – odpowiednio 62% i 30%). Przeanalizujemy odpowiedzi zdających w zadaniach, które przysporzyły im najmniej problemów, i w tych, które okazały się dla nich wyzwaniem.

Wśród zadań zamkniętych najłatwiejsze okazało się zadanie 4.3. oparte na jednym z czterech krótkich tekstów publicystycznych dotyczących eksploatacji mórz i oceanów. Zdający mieli zdecydować, w którym tekście autor posłużył się przykładem obrazującym negatywny wpływ degradacji środowiska morskiego na życie przeciętnego obywatela. Poprawną odpowiedź wskazało 72% maturzystów, którzy zrozumieli, że chodziło o przykład gościa restauracji zamawiającego sushi opisany w tekście **A**.

Znacznie trudniejsze okazało się rozwiązanie zadania 6.2. sprawdzającego rozumienie fragmentu tekstu literackiego. Zdający mieli stwierdzić, jakiego porównania użyła narratorka we wskazanym akapicie.

Fragment tekstu:

A diferencia del avión, que parece una máquina de teletransportación y es el transporte que más me aterroriza, viajar en tren por Europa me pone en contacto con mi historia: mientras miro por la ventana, pienso en los trenes que tomaron mis abuelos cuando vinieron desde Hungría a España, y cuánto duró aquel viaje. Fantaseo que tengo un dron mental que sube hasta ver todo el continente desde arriba: en mi imaginación, los trenes avanzan en todas las direcciones, igual que la sangre que corre por las venas, siempre en continuo movimiento.

6.2. En el tercer párrafo, la narradora compara

- A. el tren a un dron en vuelo.
- B. sus propias emociones con las de sus antepasados.
- ☒ C. la red de ferrocarriles al sistema circulatorio del cuerpo humano.
- D. el sistema de conexiones ferroviarias con el de conexiones aéreas.

Zdanie, w którym kobieta porównywała sieć kolejową do krwioobiegu, zrozumiało 52% zdających i wybrało poprawną odpowiedź **C**. Pomocna w znalezieniu właściwego fragmentu była znajomość konstrukcji porównawczej *igual que*. Dla osób, które mogły mieć problem z dokładnym zrozumieniem treści, atrakcyjna okazała się odpowiedź B. Część zdających prawdopodobnie powiązała słowa *emociones* i *antepasados* („przodkowie”) z nostalgicznym wspomnieniem dziadków przybyłych przed laty do Hiszpanii. Kobieta nie porównywała jednak w tekście swoich emocji z emocjami jej przodków.

Przyjrzyjmy się teraz odpowiedziom zdających w dwóch zadaniach otwartych, które sprawiły najwięcej i najmniej kłopotów tegorocznym maturzystom. Zadania były oparte na zabawnym felietonie na temat nowych trendów w aranżacji wnętrz hotelowych.

Fragment tekstu:

[...] La editorial me había encargado la promoción de un libro en la feria de Fráncfort y allí me metieron en un hotel supermoderno. Mi sorpresa fue tan grande como desagradable al descubrir que la habitación, cómoda y amplia, carecía de cuarto de baño. [...]

Como desde la infancia tengo por costumbre bañarme por las mañanas, y no ducharme, busqué con aprensión, como loco, una bañera, pero no la había. Ni siquiera un lavabo en una esquina, como en los cuartos de pensión antiguos. En cambio, estupefacto, vi que en medio de la estancia, muy cerca de la cama, se erguía una especie de cabina telefónica que era una ducha. [...] Llamé enseguida a la recepción y solicité que me cambiaran a otra habitación, con un cuarto de baño como Dios manda. Debí haber imaginado la respuesta: “No tenemos ninguna así. Hoy en día se suele prescindir de estas cosas porque se consideran anticuadas”.

[...] Ya puestos a suprimir comodidades, también se sacrifica el bidet a menudo. Como ustedes saben, esa pieza es desconocida para los bárbaros del norte: no la hallarán en Alemania, en Gran Bretaña, en Holanda ni en los Estados Unidos. Cierto que el bidet fue un invento francés, y que, si se quiere, es un lujo, por lo que no tiene sentido que los hoteles de lujo de nuestra área geográfica opten por no ofrecer a sus clientes dicho artefacto. [...]

Los hoteleros se quejan de la crisis. Quizá lo primero que tendrían que hacer es volver a ofrecerlo todo: además de las “originalidades”, de esas extravagancias innecesarias, también lo habitual, lo normal. De otra manera, habrá muchos más clientes que seguirán mi ejemplo y se largarán al ver una ducha encima de la cama.

6.7. El hombre califica de “ bárbaros del norte ” a los que ignoran la importancia de un tipo de instalación sanitaria.

6.8. En el último párrafo, el narrador sugiere que si los hoteles renuncian a incluir en su oferta instalaciones habituales, corren el riesgo de perder a los clientes.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 6.8., w którym poprawnej odpowiedzi udzielił co czwarty zdający. Aby odpowiedź została zaakceptowana, musiało z niej wynikać, że hotelarze tracą część klientów, jeśli w ich ofercie zabraknie tradycyjnych rozwiązań. Przestroga ta zawarta była w ostatnim akapicie felietonu. Analiza rozwiązań zdających pokazuje, że najczęstszą przyczyną utraty punktu w tym zadaniu był brak umiejętności formułowania odpowiedzi własnymi słowami. Widać to wyraźnie w dość licznych odpowiedziach, w których pojawiły się przepisane fragmenty tekstu. Takie odpowiedzi były kwalifikowane jako nieprecyzyjne (np. *la crisis*) lub nielogiczne (np. *las originalidades* / *seguirán mi ejemplo* / *ver una ducha encima de la cama*). Tylko nieliczne osoby potrafiły dokonać odpowiedniej adaptacji słów autora, tak aby uzupełnienie luki pasowało do poprzedzającego ją fragmentu, np. *que los clientes se larguen* (lub *se largarán* – akceptowany błąd językowy).

Najwyższy wynik zdający uzyskali w zadaniu 6.7., w którym poprawnej odpowiedzi udzieliło 37% maturzystów. Aby poprawnie uzupełnić lukę w tym zdaniu, należało wyszukać w tekście określenie *bárbaros del norte* („barbarzyńcy z północy”), którego autor używał w stosunku do osób niekorzystających z bidetu. Tymczasem wielu zdających uzupełniło lukę słowem *originalidades*. O wyborze właśnie tego wyrazu zdecydował najprawdopodobniej fakt, że pojawiał się on w tekście w cudzysłowie, a luka w zadaniu również ujęta była w cudzysłów. Wyraz ten jednak zupełnie nie pasował do kontekstu zdania. W tekście użyty był nie w odniesieniu do osób, lecz wyposażenia pokojów.

W wiązce zadań otwartych jedno zadanie (6.6.) sprawdzało umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście. Jego rozwiązanie również przysporzyło zdającym sporo problemów, o czym świadczy poziom wykonania zadania: 25% poprawnych odpowiedzi. Zdający mieli wysnuć wniosek dotyczący przyczyn rezygnacji właścicieli hoteli z przeznaczania części przestrzeni na tradycyjne łazienki w pokojach dla gości. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania były słowa recepcjonisty *estas cosas [...] se consideran anticuadas*, które sugerowały, że brak oddzielnych łazienek jest podyktowany nowoczesnymi trendami designerskimi, czyli po prostu modą. Analiza odpowiedzi zdających dowodzi, że wielu maturzystów nie potrafiło zinterpretować przeczytanego fragmentu i sformułować odpowiedzi własnymi słowami. Często ograniczali się do przepisania słów z tekstu, co sprawiało, że ich odpowiedzi były niespójne lub nielogiczne.

Kolejną umiejętnością sprawdzaną w tej części arkusza było rozpoznawanie informacji wyrażonych pośrednio oraz znaczeń przenośnych. Umiejętność ta sprawdzana była w zadaniu 6.4. opartym na wspomnianym już tekście literackim. Zdający mieli stwierdzić, która z podanych odpowiedzi zawierała myśl oddającą sens zwrotu, którego użyła narratorka.

Fragment tekstu:

Paso el resto del día caminando por Lyon. Dejo que los pies me lleven. Camino un rato a orillas del río, me meto en la parte antigua. Desde un mirador veo los tejados de la ciudad, y en primer plano, el humo de una chimenea. Lyon parece una postal de sí misma. Esa imagen invernal me trae nostalgia por la Navidad en familia, los pueblos nevados y las reuniones con amigos. Vuelvo al centro y me siento en un café esperando a un viejo amigo al que no he visto desde hace tiempo.

6.4. En el contexto en que aparece, la expresión “dejo que los pies me lleven” quiere decir que la narradora

- A. tiene prisa por llegar a su destino.
- ☒ B. decide su itinerario espontáneamente.
- C. camina sin prestar atención a su entorno.
- D. siente cansancio por haber andado mucho.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 54% maturzystów. Kontekst, w którym pojawiał się zwrot, wskazywał, że dziewczyna nie kierowała się z góry ustalonym planem zwiedzania miasta, lecz wybierała drogę spontanicznie, bez określonego celu, nie spiesząc się. Spośród maturzystów, którzy wskazali błędne odpowiedzi, blisko połowa zakreśliła odpowiedź C. Część zdających prawdopodobnie nie rozumiała rzeczownika *itinerario* („szlak”, „droga”) i zasugerowała się pojawiającym się w tekście i w zadaniu czasownikiem *caminar*. Osoby, które wybrały tę odpowiedź, nie zauważyły lub nie zrozumiały, że zdanie C. było dokładnym zaprzeczeniem sytuacji opisanej w tekście.

Nieco lepiej zdający poradzili sobie z zadaniem wymagającym zrozumienia tekstu jako całości. Było to zadanie 4.4., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu. Zdający mieli stwierdzić, w którym z tekstów przedstawione zostały strategie przetrwania stosowane przez organizmy morskie. Tekst **D.** prawidłowo wskazało 62% abiturientów. Były w nim opisane sposoby „radzenia sobie” różnych gatunków wobec zmian klimatycznych i degradacji środowiska naturalnego.

W tej części arkusza sprawdzana była jeszcze jedna umiejętność: rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu. Umiejętność tę sprawdzało zadanie 5., które polegało na dobraniu do luk w tekście brakujących fragmentów. Wykonanie tego zadania wymagało od zdających przeanalizowania zarówno związków logicznych, jak i leksykalno-gramatycznych istniejących pomiędzy zdaniami. Średni wynik za całe zadanie wyniósł 59%.

Znajomość środków językowych sprawdzana była w trzech zadaniach: 7., 8. i 9.

Najwyższy średni wynik – 43% punktów – maturzyści uzyskali za zadanie 7., które polegało na dobraniu do każdej luki odpowiedniego wyrazu spośród czterech podanych opcji. Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany: od 14% do 78%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 7.2. – ponad trzy czwarte zdających zrozumiało, że w uzupełnianym zdaniu chodziło o dokumentowanie przygód słynnego korsarza i wybrało właściwy rzeczownik *aventuras*. Dość dobrze zdający poradzili sobie też z zadaniami 7.3. i 7.6., w których należało wykazać się znajomością użycia zaimka względnego (*los que*) oraz wyrażenia przysłówkowego *de hecho* (odpowiednio 47% i 50% poprawnych odpowiedzi). Więcej problemów sprawiło wybranie właściwego czasownika (*tardan*) w zadaniu 7.4. oraz właściwej formy czasownika *estar* w zdaniu warunkowym I typu w zadaniu 7.5. (po 34% poprawnych odpowiedzi). Jednak największym wyzwaniem okazało się zadanie 7.1. Zaledwie co siódmy maturzysta wybrał właściwe wyrażenie *a mediados*, uzupełniając typową kolokację *nacido _____ del siglo XVIII*.

Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadania 8. wyniósł 31%. Polegało ono na wpisaniu odpowiedniego wyrazu w lukę w tekście. Poziom wykonania zadań 8.2.–8.4. był zbliżony: od 33% do 38% poprawnych rozwiązań. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.1., które poprawnie rozwiązało 17% zdających. Przyjrzyjmy mu się bliżej.

El Pentágono es uno de los edificios más protegidos de Estados Unidos. [...]

8.1. _____ los servicios de seguridad afirman que es imposible entrar allí, una gallina consiguió colarse sin ser pillada.

Aby poprawnie wykonać to zadanie, należało przeanalizować cały fragment i zrozumieć jego sens. Kontekst wskazywał, że chodzi o zdanie okolicznikowe przyzwolenia. Lukę należało uzupełnić brakującym spójnikiem *aunque*, typowym dla tego rodzaju zdań. Odpowiedzi maturzystów prowadzą do wniosku, że większość z nich nie przeczytała uzupełnianego zdania do końca i nie zrozumiała zależności między zdaniem podrzędnym i nadrzędnym. Najczęściej popełnianym błędem było wpisywanie przymiotnika *todos*. Wyraz ten, istotnie, gramatycznie łączył się z rzeczownikiem występującym bezpośrednio po luce, ale całe zdanie podrzędnie złożone nie miało wówczas sensu: stawało się niespójne i nielogiczne.

Najniższy średni wynik – 20% – zdający uzyskali za zadanie 9., które polegało na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem podanych w nawiasach wyrazów w odpowiedniej formie. Trzy spośród czterech zadań poprawnie rozwiązała mniej niż jedna piąta zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie 9.2. (12% poprawnych odpowiedzi): *No están en casa. A lo mejor (salir / dar / vuelta) _____*. O niskim wyniku w tym zadaniu zadecydowała w głównej mierze nieznajomość jednego z bardzo często używanych zwrotów *dar una vuelta*, ale też nierzadkie były przypadki użycia błędnej formy czasownika *salir* (np. *sale, salido, salieran* zamiast *han salido* lub *salieron*). Niewiele łatwiejsze okazało się zadanie 9.3., sprawdzające znajomość III trybu warunkowego, oraz zadanie 9.4., w którym należało zastosować często występującą konstrukcję *quedarse + participio*, należącą do grupy tzw. *verbos de cambio*. Zadania te poprawnie rozwiązało odpowiednio 18% i 17% zdających. Najmniej problemów sprawiło zadanie 9.1., w którym jedna trzecia zdających poprawnie utworzyła brakujący fragment zdania: *la mayoría de las mujeres encuestadas*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. W tym roku zdający mieli do wyboru napisanie rozprawki typu „za i przeciw” lub listu formalnego. Tematy brzmiały następująco:

1. Czy wskazane jest, aby zapytać osobę, której chcemy coś podarować (np. z okazji urodzin), o to, jaki prezent chciałaby dostać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety takiego rozwiązania.
2. Jesteś właśnie po lekturze artykułu, którego autor podważał zasadność uczenia się języków obcych w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów (np. *aplicación de traducción automática*). Napisz **list** do redakcji, w którym wyjaśnisz, dlaczego nie zgadzasz się z autorem artykułu, oraz opiszysz sytuację, w której posłużenie się przez Ciebie tłumaczem stało się przyczyną nieporozumienia.

Najniższe średnie wyniki zdający uzyskali w kryterium zakresu środków leksykalno-gramatycznych oraz w kryterium poprawności środków językowych – po 43% punktów. Ograniczona znajomość leksyki i zaawansowanych struktur gramatycznych odpowiadających poziomowi B2 w ESOKJ, nieznajomość zwrotów idiomatycznych i wyrażen typowych dla języka hiszpańskiego sprawiły, że zdający mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażeniem myśli, a ich wypowiedzi pozbawione były naturalności. Z kolei błędy językowe, wynikające niejednokrotnie z braku znajomości podstawowych zasad gramatycznych i składni w języku hiszpańskim, rzutowały na spójność i logikę tekstu (średni wynik w tym kryterium to 49% punktów). Najwyższy średni wyniki maturzyści uzyskali w kryterium zgodności z poleceniem – 53% punktów.

Mimo że rozprawka pojawia się rokrocznie od wielu lat na egzaminie z języka hiszpańskiego i jest najczęściej ćwiczoną i najchętniej wybieraną formą wypowiedzi, to część zdających wciąż popełnia błędy formalne. Typ tegorocznej rozprawki wymagał przedstawienia zarówno pozytywnych, jak i negatywnych stron określonego w poleceniu rozwiązania. Tymczasem dość częstą usterką było stawianie tezy jednostronnej, tzn. zdający zapowiadali, że w dalszej części pracy będą rozpatrywać tylko zalety albo tylko wady zapytania solenizanta lub jubilata o rodzaj prezentu, jaki chciałby otrzymać. Równie często zdarzały się prace, w których teza była tak sformułowana, że nie zapowiadała oczekiwanej struktury rozprawki. Przyjrzyjmy się takiej realizacji.

Przykład 1.

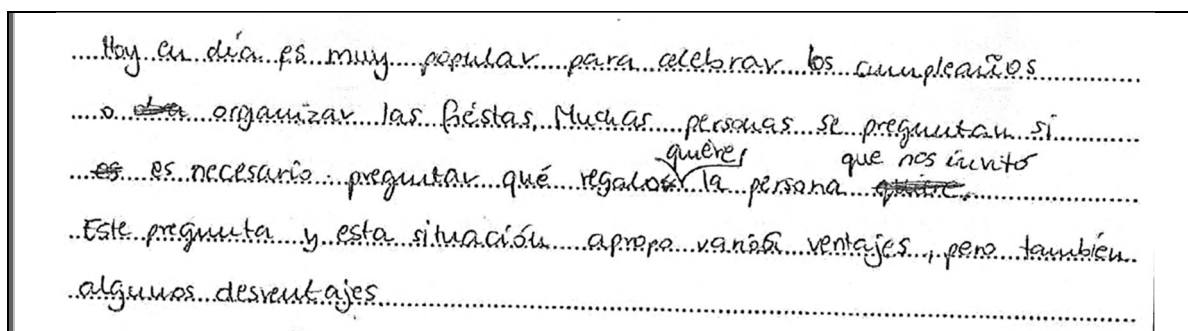
El fenómeno de dar regalos se ha hecho una tradición. ~~Y esa es una parte de la cultura europea.~~ Es cierto que los cumpleaños, la boda e celebraciones especiales son buenas oportunidades para agradecer la gente y celebrar grandes éxitos. Una manera de eso es darles un regalo sorpresa. Pero según mi punto de vista, eso no siempre sea una buena opción y es más aconsejable preguntarles sobre sus preferencias.

Z pracy zdającego wynika, że prezent powinien być niespodzianką, ale nie zawsze taka forma prezentu jest najlepsza i dlatego bardziej wskazane byłoby zapytanie osoby obdarowywanej, co chciałaby dostać w prezencie. Użyte w tezie sformułowanie *no siempre* („nie zawsze”) nie daje pewności, czy zdający przytoczy wyłącznie argumenty „za”, czy też uwzględni w swojej wypowiedzi również jakieś wady zadania takiego pytania. Tak postawiona teza mogła być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.

Kolejny dość częsty błąd w rozprawce to rozwijanie swojej wypowiedzi w oderwaniu od postawionej tezy. Na przykład, autor stawiał tezę „za i przeciw”, lecz w rozwinięciu przedstawiał wyłącznie argumenty „za”. Również zakończenie nie zawsze było zgodne z treścią wypowiedzi. Nierzadko w podsumowaniu zdający zdecydowanie opowiadał się albo za jednym, albo za drugim rozwiązaniem, podczas gdy w rozwinięciu przedstawiał argumenty „za i przeciw”. Każdy z wymienionych powyżej błędów formalnych mógł skutkować utratą punktu w kryterium zgodności z poleceniem.

Jednakże nie tylko błędy formalne były powodem utraty punktu w omawianym kryterium. Ogromny wpływ na zakwalifikowanie na dany poziom elementów tematu, tezy lub zakończenia miała jakość języka. W wielu pracach zdarzały się fragmenty, w których komunikacja była w znacznym stopniu zaburzona.

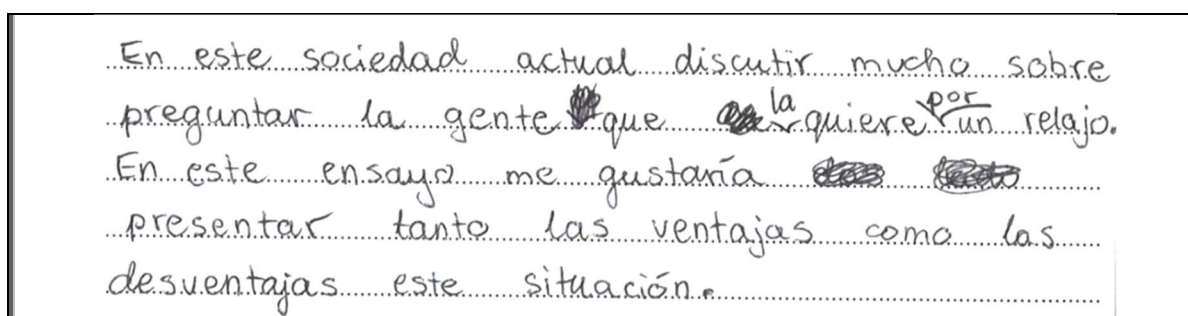
Przykład 2.

Z przytoczonego wstępu jasno wynika, co będzie tematem wypowiedzi – zdający będzie odnosił się w swojej pracy do kwestii pytania kogoś o to, jaki prezent chciałby otrzymać. Jednak zdanie, w którym informuje, że odniesie się zarówno do zalet, jak i wad takiego rozwiązania, jest mocno zaburzone z powodu użycia nieistniejącego w języku hiszpańskim wyrażenia *apropo* i błędów w kluczowych wyrazach oznaczających zalety i wady (*ventajas* zamiast *ventajas* i *desventajas* zamiast *desventajas*). Taka teza mogła być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.

Zdarzały się też tezy niekomunikatywne.

Przykład 3.

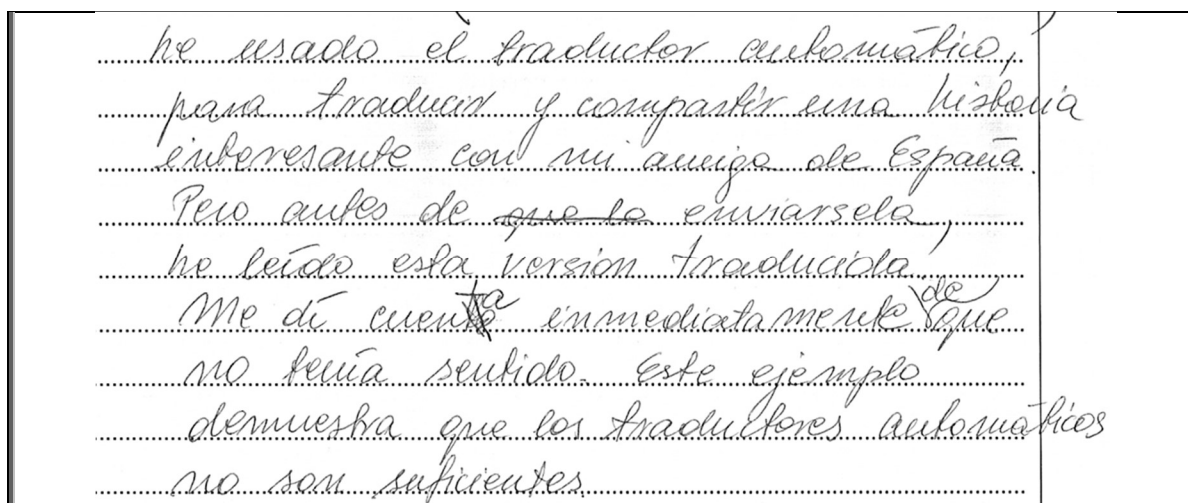

W tym wypadku odbiorca rozumie doskonale, że zdający będzie rozpatrywał w swojej pracy wady i zalety, ale zupełnie nie wie, jakiego zjawiska. Zdający nie tylko pomylił wyraz *regalo* („prezent”) z *relajo*, który oznacza bałagan lub rozluźnienie obyczajów, ale dodatkowo zdanie, w którym go użył, nie ma logicznego sensu. Teza niekomunikatywna była kwalifikowana na poziom 0.

To, co zwraca uwagę w pracach tegorocznych maturzystów, którzy wybrali rozprawkę, to realizowanie, oprócz podanych w poleceniu dwóch elementów tematu, również innych aspektów. Zdający odnosili się np. ogólnie do kwestii wyboru prezentów, rozpatrywali ich wady i zalety (np. voucherów prezentowych, wręczania pieniędzy) lub rozważali wybór prezentu w odniesieniu do charakteru osoby, jej zainteresowań, przyzwyczajeń itd. Takie fragmenty były uznawane za zgodne z tematem, ale nie były brane pod uwagę w ocenie elementów tematu.

Osoby, które wybrały list formalny jako formę wypowiedzi, również nie ustrzegły się usterek. Często maturzyści zapominali o zasygnalizowaniu we wstępie celu napisania listu, a realizując drugi element tematu – pomijali kwestię nieporozumienia, które miało być następstwem wadliwie działającego tłumacza. Przyjrzyjmy się jednej z takich realizacji.

Przykład 4.

Zdający opisał sytuację, w której postanowił posłużyć się tłumaczem. Napisał też, że program nie poradził sobie z prawidłowym przetłumaczeniem tekstu. Jednak zamiast poinformować o wynikłym z tego powodu nieporozumieniu (np. zażenowaniu koleżanki lub jej złości po przeczytaniu opacznie przetłumaczonego tekstu), zdający wyjaśnił, że natychmiast zdał sobie sprawę z nieudolnego tłumaczenia. Kontekst pracy wskazywał, że koleżanka nigdy nie otrzymała wersji wygenerowanej przez tłumacza. Brak kluczowej dla zadania informacji o nieporozumieniu skutkowało zakwalifikowaniem pracy na poziom niższy.

Wiele wypowiedzi, zarówno rozprawek, jak i artykułów, cechowała powierzchowność, wynikająca zapewne z ograniczonego zasobu środków językowych, ale też z braku umiejętności doboru odpowiednich argumentów do wskazanych w poleceniu elementów tematu. Takie prace mogły być zakwalifikowane maksymalnie na poziom 1.

Na niskich średnich wynikach w omawianym obszarze zaważył też fakt, że wielu zdających w ogóle nie podjęło próby napisania pracy na żaden z dwóch tematów.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka hiszpańskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

- ❖ Analiza wyboru błędnych odpowiedzi w zadaniach zamkniętych prowadzi do wniosku, że wielu maturzystów kierowało się znaczeniem pojedynczych wyrazów lub podobnie brzmiącymi słowami, nie biorąc pod uwagę treści słuchanego lub czytanego tekstu. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do bardziej wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji. Należy też uświadamiać uczniom potrzebę uważnego czytania poleceń i tekstów.
- ❖ Najłabszym punktem zdających pozostaje ograniczony zakres środków leksykalnych. Powinno się więc pracować nad systematycznym wzbogacaniem słownictwa poprzez różnorodne ćwiczenia, np. tworzenie zbiorów synonimów i antonimów, tworzenie razem z uczniami definicji pojęć, „map pamięci”, wdrażanie na lekcjach techniki kategoryzacji polegającej na grupowaniu przez uczniów wielu różnych wyrazów według podanych kategorii.
- ❖ Wielu zdających ma kłopoty z tworzeniem poprawnej, dojrzałej wypowiedzi pisemnej. Wskazane byłyby więc ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby jak najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl. Pomocne będą także ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne, np. zastępowanie słów i struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi, sięganie do idiomów i metafor.
- ❖ Najczęściej zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to nieprawidłowo zredagowana teza w rozprawce (niezapowiadająca typu rozprawki) oraz teza i/lub zakończenie niezgodne z treścią wypowiedzi. Zapoznanie, a potem regularne przypominanie uczniom kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnej może sprawić, że unikną błędów, które mogą wpłynąć negatywnie na ocenę ich wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Maturzyści uzyskali wyraźnie niższe wyniki w zadaniach otwartych sprawdzających rozumienie tekstu niż w sprawdzających te same umiejętności zadaniach zamkniętych, które wymagały wyboru odpowiedzi spośród podanych opcji. Udzielenie odpowiedzi w zadaniach otwartych wymaga zwykle połączenia kilku umiejętności językowych. Szczególnie trudne okazały się te zadania otwarte, w których wymagane było przekształcenie odpowiedzi usłyszanej lub przeczytanej w tekście, aby pasowała ona do uzupełnianej luki. Pokazuje to, że większość zdających jest przyzwyczajona do wykorzystywania wyrazów/wyrażeń wprost padających w tekście. Tymczasem, część zadań otwartych jest tak skonstruowana, aby zdający musiał wykazać się zrozumieniem nie tylko samego tekstu, ale też uzupełnianego zdania i podstawowych reguł rządzących danym językiem obcym. Odpowiedź musi być nie tylko zgodna z tekstem, ale też wystarczająco precyzyjna, jednoznaczna i komunikatywna dla odbiorcy. Musi też spełniać wszystkie wymogi wskazane w poleceniu.